

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
 Amerikoje \$2.50
 Kanadoje ir Lietuvoj \$3.00
 Pusei metų:
 Amerikoje \$1.25
 Kanadoje ir Lietuvoj \$1.50
 Skelbimų kainas klauskite laišku.
 "SANDARA"
 327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
 Published by Lithuanian National
 League of America.
 Consisting of 87 Branches, Located
 in all largest cities of the U. S. A.
 Represents over 10,000 Lithuanians
 in the City of Boston and about
 700,000 in the United States.
 "SANDARA"
 327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

KAINA 5 CENTAI.

No.39

So. Boston, Mass., Rugsėjo (September) 24 d., 1925 m.

Metai XII

Valstiečiai Liaudininkai protestuoja.

Del derybų su lenkais.

(Musų kor.)

Lietuvos Valst. Liaudininkų S-gos Centro Taryba, išklausiusi pranešimo apie lietuvių-lenkų derybas Kopenhagoje ir turėdama galvoj:

1) Kad Lietuvos visuomenė yra labai susirupinusi vedamųjų derybų turiniu ir reiškia rimtos baimės, kad derybose nebutų liejami politiniai klausimai ir nebutų einama prie susitarimo su Lenkija Vilniaus išsivadėjimo sąskaiton.

2) Kad jei derybos ir neis-kryps iš oficialiai nustatytu ribų, tai ir tuomet jos turės žalingas Lietuvai politines pasekmes, nes sustiprins Lenkijos pozicijas Lietuvos Lenkijos ginče.

3) Kad derybos su Lenkija del tranzito Nemunu nebuvo reikalingos, nes jos visai neiš-piaukia iš Klaipėdos konvencijos ir Lietuvos tarptautinių pėsizadėjimų.

4) Kad miškų plukdymas Nemunu reikalas turi būti reguliuojamas ne tarptautinėmis sutartimis su Lenkija ir kitomis valstybėmis, o Lietuvos valdžios išleistomis taisyklėmis, kas jau ir yra padaryta.

5) Kad derybos su Lenkija pradėtos be Seimo žinios ir be visuomenės pritarimo kademu bloko — krikščionių demokr., Ukiminkų S-gos ir darbo federacijos — pastatytos vyriausybės iniciatyva ir kad todėl atsakomybė už tas derybas turi kristi ant vienu kademu.

6) Kad santykiai su Lenkija gali būti užmegsti tik tai bū-tina sąlyga, kad Lenkija grąžins Lietuvai okupuotas Lietuvos žemes.

Nutarė:

1. Griežčiausia protestuoti prieš vedamas Kopenhagoj derybas su Lenkija.

2. Reikalauti tų derybų nu-traukimo.

3. Kviesti visuomenę pakelti visoje Lietuvoje protestus prieš vedamas derybas ir reikšti nepasitikėjimą vyriausybei, einančiai prieš aiškią tautos valią.

Sausas ledas.

BOSTONE demonstruojama sausas ledas, t. y., toksai ledas, kuris sutirpdamas nepalieka vandens. Jisai išrodo tarytum kreidos smotas, bet daug šaltesnis už "šlapią-paprastą ledą". Jis yra susaidy-tas karbonas dioksidas (tam tikras gasas). Kadangi jis iš gaso paverstas į "ledą", tai tirpdamas jis vėl virsta tiesiai į gasą. Karboną dioksidą galima paversti gasą prie 110 laipsnių žemiau zero šalčio. Jisai yra apie 143 laipsnių šaltesnis už paprastą ledą. Ten, kur tam tikras paprasto ledo smotas išlaikys prieš saulės spindulius 20 minutų, tai "sausas ledo" smotas išlaikys nuo šešių iki dvylikos valandų.

"Padarysiu prakeikčiausią"

LONDONAS, rugs. 17 d. Vakarė čionai pasirodė knyga, kurioje aprašoma Lloyd George gyvenimas. Toj knygoj tarp kit ko iškeliamas pirmu kartu labai svarbus dokumentas, apie tai, kaip Jungt. Valst. įėjo į pasaulinį karą. Knygoje rašoma: "Vieną dieną praeitą pa-savasari (1918 m.) Lloy George buvo labai susirupinęs telegrama, kurią jis buvo tik gavęs iš Francijos. Telegramoje buvo pranešama labai opi Francijos padėtis. Jisai nežino ką daryt... Bet pagaliau jisai nusprendė telegrafuoti Jungt. Valst. prezidentui Wilsonui. Tai jis ir padarė, nurodydamas, kad Vokietija perdaug ima viršų Francijoje ir kad yra būtinas reikalas Amerikos pagelbėti juos. Ant to Wilsonas atsakė: "Aš padarysiu prakeikčiausia. Vieną šimtą ir trisdešimt tukstančių šj mėnesį ir tiek daug paskui, kiek tik jūs galėsite nugabenti." Wilsonas čia kalbėjo apie siuntimą Amerikos kareivių į Franciją.

Šitai išgirdęs iš Wilsono, L. G. paklausęs Sir Joseph Mac-lay kiek kareivių būtų galima iš Amerikos atgabenti laike mėnesio po jo komanda. Šis vyras ant rytojaus atsakė, kad jisai gali atgabenti po 300,000 Amerikos kareivių kas mėnuo. Ir taip Amerika įsimaišė į karą.

Užėitas požeminis namas

Bekasant prie Cambridge ir Green gat., Bowdoin sq. distrikte, atkasta požeminis namas, kuriame buvo keli krs-lai, stalas, kilimas ir tt. Policija dėjo pastangų, bet nė kaip negalėjo sužinoti, kokiems tikslams buvo naudojama ta požeminė gryčia. Jokių pėdsakų nepalikę.

Kiaušiniais pasveikino.

HOBOKEN, N. J., rugs. 17 d. Apie šimtas žmonių, Airi-šių respublikonų simpatizatorių, čionai uoste pradėjo svai-styti kiaušinius į generolą Richard Muahy, buvusį Irish Free State Army komandierių, kuris šiandien čionai išlipo iš laivo. Vyras neužgautas, nes policija suspėjo jį išgelbėti nuo įpykusios minios.

Derybos lyg užkliuvo.

7. IX. Sugrįžo Kaunan iš Kopenhagos delegacijos pirm. Sidzikauskas ir min. kab. padarė pranešimą apie derybas su Lenkija.

Lenkai griežtai reikalauja Klaipėdoj savo konsulato, ko delegacija buk nebuvisi įgalio-ta sutikti leisti.
 Po posėdžio p. Sidzikauskas sugrįžo Kopenhagon: tur but vyriausybė sutiko leisti Lenkiki-jai steigti Klaipėdoj savo konsulata.

Sandariečių sveikinimas

Pirma Liet. Valst.-Liaudininkų Sąjungos tarybos sesija 1925 m. rugsėjo 7 d. nutarė pasveikinti Amerikoje gyvenančius vienminčius Sandariečius.

Nuteisti pakarti.

CHICAGO, ILL., rugs. 17 d. Joseph Holmes ir Jack Woods, du iš penkių vagių, kurie kelios savaitės atgal apvogė Drake viešbutį ir nušovė jo kasierių, šiandien tapo nuteisti pakarti. Džiurė išbuvo savo kambary devynias valandas, vis negalėjo susitaikyti. Trys džiuremonai buvo tos nuomonės, kad prasi-kaltėliai esą nepilnapročiai ir todėl reikia juos nuteisti vi-sam gyvenimui kalėjiman.

Praeito liepos mėn. 29 d. penki plėšikai užpuolė virš mi-nėto viešbutį. Du jų tapo vie-tojų nušauti, kiti du suimti, o penktasai laimingai pabėgo su 35,000 grobio.

Munšaino aukos.

Kazys Narkevičius, pasigėręs, peiliu nudurė ruskį, iš kurio jis pirkto munšaino. Narkevičius buvęs ramus ir geras žmogus, budamas blaivus.

BRIDGEPORT, Conn. Rugs. 12 d., subatos naktį Kazys Narkevičius, lietuvis, peiliu nudurė Michailą Federoką, ruskį. Lietuvis prisipažino prie žmog-zudystės ir detalijai išpasakojo, kaip visa tai atsitiko. Policija tvirtina, kad tai pirmas toks atsitikimas šiame mieste, kur kaltininkas taip atvirai ir ra-riai prisipažintų prie kaltės ir tt. Narkevičius yra 42 metų amžiaus, o velionis Federokas — 40 m. Tragedija atsitiko ruskio namuose, kur lietuvis bu-vo nuėjęs munšaino nusipirkti.

Narkevičius sako, kad jis nu-ėjęs pas tą ruskį subatoj pi-pietų ir ten praleidęs \$6 už šešias puskvortes munšaino. Jis ten išbuvęs iki 10 val. vak. ir tuo laiku atsitiko tragedija. E-są Narkevičius dažnai nusipirk-davęs degtinės iš ruskio žmonos ir ką tik padarytos. Narkevi-čius nužudęs ruskį dėl to, kad šis išėmęs iš jo kišenės \$3.75. Kuomet jis pareiškė, kad jis jau eina namo, ir dar dėl to, kad ruskis norėjęs Narkevičių iš-mesti laukan, kuomet Narkevi-čius pats ėjęs namo. Esą jis labai supykęs ir nepasijutęs kaip peiliu pradėjęs sveikinti Federoką. Narkevičius sako, kad Federokas paguldė jį į lo-vą. Paskui jis taip nupasakoja:

"Aš išlipau iš lovos ir pasa-kiu Mikui: — Aš einu namo. Aš negaliu čia nakvoti, nes rytoj turėsiu dirbti. Tuomet Mikas (ruskis) įkišo ranką į mano kišenę ir išėmė \$3.75. O paskui jis stvėrė mane ir ban-dė išmesti laukan. Taip bedary-damas jis užgavo mane. Aš supykau už tai, kad negana to, kad aš praleidau šešis doleris, jis dar paėmė iš likusių mano pinigų. Kuomet jis bandė ma-ne išmesti, aš smeigiau jam pei-

JUOZAS BABRAVIČIUS

Aukščiau matote pasauliniai žymaus lietuvių dainininko at-vaizdą. Praeitą serečią jisai atvyko į Bostoną, kur buvo pri-imitas su didžiausiu trūkumu. Daugybė automobilių pasitiko jį stotyje. Vakare surengta jam priėmimo bankietas Copley Plaza viešbutyje. Babravičius dainuos spalio 4 d., Symphony Hall, Bostone.

lu ir išbėgau, palikęs savo ke-purę".

Lietuvis nupasakojo, kad jis susipažinęs su tuo ruskiu dveji metai atgal ir kad per tą laiką dažnai nuėdavęs ten nusipirkti munšaino. Esą kartą jis buvęs labai girtas ir ruskė pagul-džius jį į lovą. Jam užmigus, j išėmus iš jo kišenės devynioliką dolerių ir negreitai jam graži-nus, tik po griežto pareikalavi-mo.

Pirmiau vyras negerdavęs. Eet po tai, kai jo moteris jį pa-likus ir išvažiavus kur ten į valstiją su kitu, jis pradėjęs girtuokliauti, nes kitur neras-davęs susiramimmo.

Nepaprasta moteris.

MADRID, rugs. 17 d. Čionai yra viena labai nepaprasta mo-teris, tai Camille Lorenzo, ku-rį šiandien pagimdė 30-tą kudi-kį. Moteris yra septyniasde-šimts aštuonių metų amžiaus.

Senis nužudė savo sena draugę.

72 m. senis nužudė moterį, 71 m., paskui pats nusizudė. Jiedu visą gyvenimą buvo geri drau-gai, bet ne meiluziai.

EPSOM, N. H., rugs. 20 d. Buvęs pirklys ir visame mieste turtingiausias senis, Charles Summer Hall, 72 metų amžiaus, nuėjo į senutės Grace Bickford Snow, 71 m. amžiaus, namus ir nušovė ją bemiegančią. Paskui pats prisigirdė vanoje.

Jiedu iš pat kudikystės gyve-no sosiedijoje ir visada buvo geri draugai. Taip gi abudu pa-siturinčiai gyveno. Vyras turėjo turto apie \$200,000 vertės. Spė-jama, kad senelis buvo netekęs proto ir dėl to priejo prie tos tragedijos.

Kalėjiman už kepurės nepakelima.

Lietuvis boševikas pasodintas kalėjiman už nenusiėmimą ke-purės prieš Jungt. Val. vėliavą.

NEW YORK, rugs. 18 d. Jo-ans Granedzius (Granetzer), jaunas lietuvis pasodintas Eroklyno kalėjiman už nepakė-limą kepurės prieš Jungtinių Valstijų vėliavą.

Maršavo Mardi Gras paro-da prie Coney Island. Kada buvo nešamos pro jį vėliavos, taj ji-sai stovėjo su kepure. Jam bu-vo padaryta pastaba, kad jis nusiėmtų kepurę, kuomet kita vėliava bus pro jį nešama. Jis to nepadarė ir todėl gavo sprak-tuką. Paklausta jo dėl ko jis nepakelia kepurės prieš Jungt. Valst. vėliavą? Jisai atsakė, kad jo vėliava esanti raudona. Tuomet buvo areštuotas. Teisme jis rastas kaltu už kėlimą betvar-kės ir priteistas užsimokėti \$25. Kadangi jis to nepadarė, taj paskui teisėjas nuteisė pa-rodinti jį kalėjiman dešimčiai dienų.

Liberalai nupirkę Popolo D'Italia.

ROMA, rugs. 19 d. Žinios at-eina buk Italijos oficialis dien-raštis "Popolo d'Italia", kuris ligšiol atstovavo fašistų val-džią, pereinaš į korporacijos rankas. Laikraštis inkorporuo-jamas ant \$1,000,000. Didžiama šerų esą supirkę liberalai. Laik-raštis busias užvadintas "Popo-lo d'i Roma" ir eisias į competi-ciją su labai įsigalėjusiu ir pa-garėjusiu dienraščiu "Della Se-ra", besinančiu Milane.

Karalius atsisako nužudyti 150,

BULGARIJOS karalius Boris atsisako pasirašyti po pasmer-kimo aktu nužudyti 150 žmonių, kurie yra kaltinami sąryšy iš-sprogdinime katedros, kur žuvo daug valdininkų ir šiaip turtuo-lių. Spėjama, kad tier is kaltina-miesiems bus paskirą visam gyvenimui kalėti.

Anglijos liberalai už žemės nusavinimą.

LONDONAS, Anglijos libera-lai, per savo vadą Lloyd George, pareiškė, kad jie stovi už žemės nacionalizaciją. Esą tik tuo ke-liu busią galima pagerinti dar-bininkų buvis. Manoma, kad jis liberalų nusistatymas paleng-vins jiems vėl sugrįšti į val-džios viršunes.

Turkai pagerbė prezidentą.

KONSTANTINOPOLIS, rugs. 21 d. Čionai bus pastatytas pir-mas paminklas nuo to laiko (1453 m.), kai Turkai užėmė šj miestą. Paminklas bus pastaty-tas Turkijos prezidentui Mus-tapha Kemal Pasha. Paminklo pastatymu rupinsis Austrijos skulptorius Krippel.

Skulptorius mirė.

PARYŽIUS, rugs. 20 d. Pa-ul Wayland Bartlett, iš New Yorko, šiandien čionai pasimirė. Jisai buvo žymus Amerikos skulptorius. Jisai turi padaręs šešas stovylas prieš New Yorko viešąjį knygyną stovincias. Gen. Warren stovyla Bostone tap gi jo padirbta. Jis turi ke-lėtą ir kitų gerų stovylių nuta-šes.

Klaipėdos pirkliai Rygos parodoj.

RYGA, 31. 7. Šiomis dienomis Rygon atvyko 13 stambių Klai-pėdos krašto tekstilės pirklių grupė, Leipcigo mugės atstovo Klaipėdai Ernesto Ganfo - vado vaujama. Pirkliai norj užmegsti ryši su Rygos audimo pramo-ninikais. Svečius priėmė Rygos pirklių rumų atstovai. Pirklių rumų audimo sekcijos Z. Mar-tensonas savo kalboj išsitarė už sustiprinimą prekybinių ryšių tarp Klaipėdos ir Rygos. Rude-nį Rygos pirkliai reviztuosią klai-pėdiečius. Svečiai lankės pa-rodaj ir padarė keletą stambių prekybinių sandėrių.

Gerumas atnešė bėdą.

NEW YORK, rugs. 17 d. Eroklyne vienas detektyvas Philip Waag ėjo šlapią gat-ve ir paslydęs pagriuvo. Du vyrai pribėgo jį pakelti. Tai buvo Walker Biggin ir Jas-per Hudson. Detektyvas at-sistojęs, pažūrėjo į vyrus ir ir tarė: "Palaukite, vyrū-čiai, aš noriu su jumis pa-kalbėti. Pakelkite rankas." Ie du vyrukaj buvo ieškomi u žisvogimas Nathan Bern-stein fabriko daiktų. Vyrjai paleisti po \$1,000 bėlos kiek-vienas.

Antanas Tutys.

Paskutinė puota.

BENIS.
Dabar galime ruošti prie stalo.
Tuojau duosiu tarnams įsakymą.
ANELE.
Taip, eikime prie stalo paskutinės mūsų puotos.
BENIS.
Galėsime eiti. Daugiau nebesulauksime jau.
O, kaip aš norėjau, kad Juozytė su mumis būtų!
ANELE.
Ta tai jau tikrai neateis.
Penkeri metai bus kai mačiau ją.
Tada ji ant dviejų lazdu
Vos bepasilaikė, žmonelė.
Dabar ji jau ramiai puva
Kuriuose nors kapuose,
Gal tuose, kuriuos nė vienas
Jos pažįstamas nelanko.

JUSTYNA.
Ją palaidojo arti bėgių
Į Naujorką važiuojant.
Maži yra ten kapeliai,
Tuojau už mažo miestelio,
Kuris turi vieną bažnytelę.
Kaip važiuosi į Naujorką,
Pamatysi kapelius
Su dvidešimčia mažų paminklų,
Pakelk kepurę, — ten silsisi jinai.

BENIS.
Ar tai tiesa gali būti?
Ne, taip tai jau nebus!
Mes sutarę susitikti
Prieš mirsiant dar kartą.
Ji turėjo čia ateiti.
Kaip mes skyrėmės tada,
Saulė leidos ant vandens.
Aš atsimeu kaip šiandien
Da tą rausvą juostą,
Kuri tiesės nuo pat saulės ligi mūsų
Per tą vandenį mėlyną,
Kuriuo mudu nešiodavo valtėlę.
Ir aš sakiau jai tada:
Greitai prabėgs tie ilgi metai
Ir kaip vėl saulė leis ant vandens,
Tavo švelnūs pirštai
Vėl mano plaukus kedens.
Skaudu būvo ji palikti,
Bet kita rodės brangesnė,

ANELE.
Ah, cha, cha!
BENIS.
Ji rauduoja tada,
Aš nuo ašarų tik susilaikiau.
Ir toj liudnoj valandoj
Susitarėm mudu
Susitikti šiame name paskirtoj dienoj,
Man siekiant prie didžiausiojo tikslo.
ANELE.
Jį danguje tavęs laukia.
BENIS.
Aš sau peklą pasirinkęs.
ANELE.
Ah, cha, cha!
TEKLE.
Kad pradėtumėm mes puotą.
ANELE.
Taip, puota reik pradėt.
ELZĖ.
Bet ant galo, kam jos reikia? Juokas tik.
Susitikom gale kelio,
Pasidžiausime gražiai
Ir greitai keliausime į tą pačią žemelę.
BENIS.
Ne, ne, ne!
Puotą tikrai tai turėsime.
Bus grajikai, bus valgių.
Toasto ponia jinai bus
(rodo į Anelę)

TEKLE.
Ji tam tik, ir sutverta.
ANELE.
Ah, cha, cha!
ELZĖ.
O ant galo, gal ir puota pravartės;
Gal pravartės mums išgerti vyną
Už tuos, kurie gyveno ir kurie dar gyvens.
Be to aš turiu paslaptį jums pasakyti,
O ji geriausiai tiks po paskutine puota.
Kaip tik puota pasibaigs,
Aš jums pasakysiu, kas aš esu,
Ir dėlko tokia jauna esu.
ANELE.
Tu dilema buvai visą laiką,
Bet mes kentėjom ir laukėm.
ELZĖ.
(tesia)
Dabar gi aš vieną brangią dainelę
Jums padainuosiu;
Viena liudna, gražia dainele
Aš jums papasakosiu dėlko aš čia
Ir kam aš laiką aikvoju su jumis senais,
Štai mano mylima dainelė,
Aš dainuoju ją dažnai
(dainuoja)

Praradau Jonutį brangų,
Nebegrįš jis pas mane.
Veltui žiurau aš pro langą
Ir sapnuoju jį sapne;
Veltsi laukių telefono,
Aš minutes keikdama,
Kita turi mano Joną,
Juomi džiaugiasi kita.
Geras jis bernytis buvo,
Kito tokio nesurast.
Toks jis buvo, toks ir žuvo,
Ir ko žuvo nesuprast.
Pamačiau jį vieną dieną
Jau beeinant su kita
Ir pabaigta mėnesiena
Man su juomi pabaigta.
Jonai, miels, Joneli mano, —
Tu padarei negražiai, —
Kad nesakei ko nemėgsti, —
Ką darau aš negerai.

(Elzei pabaigus dainuoti, valandėlę visi tyli.)
BENIS.
Liudna, tamsi ta daina.
ELZĖ.
Tokia liudna ji ir bus,
Kol nueisiu į kapus.
BENIS.
Turėk viltį, dar jauna:
Susiras kitą širdis.
ELZĖ.
To girdėjau jau gana, —
Gražus žodžiai tušti vis.

ANELE.
Jauna tu ir kalba tokia
Seniems juokus tik darai.
ELZĖ.
Geriau kitą ką pradėkim,
Tepaliekia uždaryti mūs jausmai.
BENIS.
Bet ar pyksti tu ant jo?
ELZĖ.
Ir dėl ko? Mylėjau aš jį iš širdies,
Linkiau jam kogeriausio.
BENIS.
Ir gerai:
Jis nekaltas, tikrai ne,
Kad palikt turėjo tave,
Tai buvo ne jo proto valia.
Meile žaisti pavojinga,
Atsargiems reikia būti,
Nes nežinai kada laiminga
Tavo valanda gali žuti.

JUSTYNA.
Merginos vis privalo
Vyrais nepasitikėti.
BENIS.
Imant iš kito galo
Ir vyrams tas pats tenka palinkėti.
Žinau aš vieną gražią dainą,
Dainuoju ją vaikinams jauniems.
ANELE.
Prie šitos progos padainuok ir mums senoms.
BENIS.
Tai klausykite, mano draugės, aš dainuoju
(dainuoja)
Graži, dora ji mergaitė,
Pasijuoktum tu su ja,
Bet jos šypsos taip galingos —
Jos pavergtų tuoj tave.

Ne, bernyti, nepradėki,
Tegu eina kur ji nor.
Platų kelią pamylėki
Ir klaidžioki šian ir ten.
Mergų širdis neteisinga,
Jinai myli tris šimtus,
Pasigavus sau laimingą,
Nusijuokia į kitus.
Šiandien, myliu, tau sakytų,
Ryto kitam tris bučkius,
O kai kitą pamatytų,
Vėl kraipytų jam akis.

O, bernyti, tu dabokis,
Mergų šypsa apgauli,
Ką jos kalba neklausyk,
Kol prie šliubo nevedi.
KOMEDIJANTAS.
Graži ir teisinga daina ta
Mergų širdis naivi ir suкта.
ANELE.
Ah, cha, cha!
PRANAŠAUTOJA
(umu įbėgus)
Miestas kyła! Miestas kyła!
Žmonės, miestas kyła!
Paleiskit kunigą ir baigkit komediją greičiau!
BENIS.
Buk rami, rami buk, —
Nieko čia baisaus nebus.
Moterys, bukite ramios, nieko čia;
Mes eisim prie stalų ir puotą pradėsime.
ANELE.
Paskutinę puotą smagią turėsime.

BENIS.
Puotą paskutinę smagią turėsime!
(Moterys ir Benis eina į valgimą.)
PRANAŠAUTOJA
Žmonės upan įpūolę neprotauja:
Savo varo, nebudami pavojaus,
Kuris upo pašėlimą baigia ašaromis.
Daug dar reikia žmonėms mokytis ir tobuleti.
Kol jie mokės save apsaugoti tinkamai.
UZDANGA.
(Bus daugiau)
DARŽELIO GĖLIŲ...
Rožės puikios jau pražydo
Tarp darželio pinavijų.
Daug grožybių, oi pridėjo
Tarp skaisčių ryto lelijų.
Darželio gėlių...
Visos mirga spinduliuose,
Saulės skaisčios nuo pat ryto,

Pasakų senelė

a. a. Marė Dambrauskienė.
Žmonės mini įvairius žymesnius rašytojus, poetus, veikėjus, karžygius, mokslininkus ir kt., kurie šiuo ar tuo budu turėjo progos pasizymėti, įgyti sau garbės. Jie istorijai šio to galiko, kurie jų atmintį kels, bet yra daugiau tylių, nepastebimų asmenų, kurie nors ši tą ir palieka žmonijai, bet jų vardai pasilieka nežinomi, jų vardai užsimiršta tuojau po jų mirties. Tarp pastarųjų turi galvoj mūsų senosios liaudies sielos gyvenimo vaizduotojus — senelius ir seneles dainius ir pasakų sekėjus.

Turėjome ir dar nebedaug teturime senelių, kurie daugybę moka gražių liaudies dainų, tu mūsų senovės lietuvių sielos ir gyvenimo reiškėjų, iš kurių matome senovės lietuvių sielą ir jo kasdieninį gyvenimą; turėjome ir dar nebedaug teturime senelių, kurie moka gražių pasakų, padavimų ir kt. liaudies turto, iš kurių irgi daug galime pasinaudoti mūsų senovei pažinti. Iš tų senelių daug jau yra užrašyta ir tas jų liaudies sielos turto palikimas jau nebežus, bet daugiau niekieno inteligentų nepastebėtų nuėjo į kapą, drauge su savimi nusiėsdami visą turą.

Arba ežerai: Bijotės ežeras nuo žodžio "bijau", nes kai ežeras ore kriokdamas sukosi (nes pasakos kalba, kad seniau ežerai vaikščioję), vieną merginą rėkė: bijau, bijau! Širvos ežeras nuo to: kada ežeras ore sukosi, viena mergina bėgo į ganyklą arkliai parsivest ir šaukė: mano širvuką prigrirdys! Ir taip visi Kurtuvėnų gamtos padarai apipinti pasakomis, kurias daugiausia girdėjau iš senutės Dambrauskienės ir del to ją pavadinau "pasakų senelė". O pačius Kurtuvėnus "Pasakų kampelis".

Senutė Dambrauskienė savą jaunystęj ėjo baudžiava. Kiek ji visko pripasakodavo apie savo baudžiauninkus ir kitų panašių vargus ir sunkenybes. Abu su vyru nešdavo baudžiavą; mažas vaikas namie, nebūdavo kur jo palikti. Tai paimdavo kudukį su savimi į davo lauką ir paguldžius kur nors ant žemės pati dirbdavo, tai palikdavo vieną be globos namie. Vienintelis baudžiauninkų nušarminimas — tai užmiršimas savo kasdieninio vargų gyvenimo, o užmiršdavo tik dainuose ir pasakose, del to taip baudžiauninkų ir atsirado daug mokinčių dainų ir pasakų. Senutė Dambrauskienė sakydavo: "budavo, jeigu dirbam kur kruvoj, vienas imdavo įvairias pasakas sakyti, o kiti dirbdami klausydavomės, ir tuo budu rodės šiek tiek greičiau laikas slinkdavo."

Kaip tik senutė Dambrauskienę pamenu (prieš karą keliais metais anksčiau. Ji gyveno pas mano tėvuką įname) ir gyveno Kurtuvėnų m. ir uždarbiaudavo kur papuolė: verpdavo ukininkams verpinius, nešiodavo vandenį, gyvulius kitiems liudavo, o keliais metais prieš pat didįjį karą jau nebegalėdama dirbti elgėtavo, sėdėdama pas bažnyčią.

Mirė 1915 m. vasarą, tuojau kai Zemaitiją užėmė vokiečių kariuomenė. Senutė gyveno dvare, viename dideliame name, kuri vietiniai gyventojai vadina "bravoru", nes sako, anksčiau čia tikrai yra buvęs bravoras.

Vienu dieną užlipusi laiptais ant aukšto (ant višku) netikėtai nugriuvo ir mirtinai užsimušė.

Kadangi tuo metu ką tik buvo užėję vokiečiai, žmonės pakriko: vieni išbėgė su rusų kariuomene, o kiti vaikščiojo lyg be galvų, nežinodami ką veikti ir ką daryti; miestelis ir bažnyčios paviršius buvo sudegęs, senutė palaidojo be karsto, be griaudžių varpų skambėjimo, lyg rodos, karį karo lauke.

Taip toji pasakų senelė vargiai gyveno, nelaimingai ir mirė, sulaukusi žilos senatvės. Ir jau sukako 10 metų po jos liudnos mirties.

Taip nejučiomis kelias ir klaupias pas jos užmirštą kapą, ant kurio tik svyruoja vėjo judinamos ir "Dievo valios" auginamos žolės, kurios, rodos, sako viena kitai senutės laure paslėptas pasakas ir pameną tą užmiršusėlę.

Keletą jos trumpų pasakų paduosiu sekančiuose "Sandaros" numeriuose.

St. R. Ryksiuolis.

POL. IZDO PIRMININKAS APIE SPALIŲ 9 D.

P-nas S. Grišius, Politinio Izdo pirmininkas štai ką pareiškė apie rengiamą Vilmiaus Vardavimo Komiteto masinį mitingą spalį 9 dieną:

"Nors tos organizacijos uždavinys, kurios priešaky aš turiu garbės stovėti, paliečia šiuo laiku daugiausia vidujinę nepriklausomos Lietuvos padėtį, vienok Politinis Izdas, kaip ir visa Sandara negali pamiršti, kad tasai kraštas, kuriame gimė ir stiprėjo Lietuvos galybė, yra vis dar svetimų rankose.

"Mūsų sostinė buvo užimta Spalių 9 d. 1920 m. Per tą laiką mes buvom grasinami Varšuvos, Paryžiaus ir Londono baisiomis pasekmėmis, jei drįsim ir toliau reikalauti Vilmiaus. Tačiau mes nenusigandom ir ne atsiklaupėm ant kelių prieš savo priešus. Ir toks mūsų pastovumas dainai jau įtikino pasaulį, kad prisirišimas prie Vilmiaus apėmė visą lietuvių tautos širdį ir jog su tuomi reikia skaityties.

V. V. K.

PASTABELĖS.

"Keleivis" cituoja iš "Sandaros Proletaro raštus ir nepasako iš kur.

"Dar-kas" inteligentą rašo "intiligtas".

"Lietuvos žinios" sako, kad Vitaičio "Gyvenimo dumble" išleista be korektūros klaidų".

"Laisvė" kartu su klerikalų spauda puola "Sandarą", kam toji daro pastabų p. Bizauskui.

Anglų spauda vadina diktatorium kun. Šmulkstį. Gėda lietuviams.

"Dzimdzis" J. Dikinis rašo "Dar-ko" "besižvelgiant" ir turi "garbės" pravardžiuoti Sandariečius. Nebe reikalo Vagnaitis buvo jį suknia apvilkęs praeitą žiemą. J. K.

Visos supasi vejuose
Ir gražumas taip patiko
Darželio gėlių...
J. Narbutas.

VISVIEN.

Kur žuvo galybė,
Tos meilės šventos?
Kur dingo tas jausmas,
Kurs traukė prie jos?
Tiktai vien tuštybė
Toj vietoj šiandien,
Nebėra to jausmo,
Bet man taj visvien...
Mylėjau aš ją,
Karštai ir šventai.
Iš meilės jausmai,
Kankino jausmai.
Jau žuvo ta meilė,
Nebėra jau jos.
O visgi man siela
Paliko skausmuos.
J. Medžiausis.

KAZYS IR DĖDĖ

—Hello, Čali! Šiandien man baisiai smutna.
 *—Kas gi yra, dėdė?
 —Didelį faitą turėjau su savo vaiku, vaike.
 —Dėl ko gi?
 —Mano vaikas pradėjo buntavotis, vaike.
 —Kaip tai?

—Tą viską padarė Lietuvos valdžios tarimas su lenkais. Mat mano vaikas labai bijo, kad tuli valdininkai neatiduotų lenkams Vilniaus. Mat, dabar nors lenkai ir turi pasigrobt Vilnių, bet dar vis yra nodiejos, kad kada nors mes atsiimsime savo sostinę, bet jei jau Lietuvos valdžia pasirašytų ir sutiktų, kad Lenkams Vilnių palikti, tuomet jau nebėra vilties atgauti mūsų brangios sostinės.

—Čia tai protingai nušnekėjai, dėdė.

—Ką tu žinai: protingai, ar ne? Aš visada nukaibu protingai, nes aš tankiai turiu pasikalbėjimus su savo klebonu, tai iš jo nemažai ko pasimokinu ir išmokstu, kaip reikia protingai kalbėti. Tu, vaike, manęs nepamokinsi jau.

—Labai gerai, kad dėdė taip jautiesi. Bet vis tik kai kada tamsta nukalbti nei šį, nei tą.

—Tu šarap, vaike! Negražu taip užsipulti ant seno žmogaus. Senas visada išmintingiau padarys, ką nedarys.

—Jei taip, tai kam vis ateini pas mane pasiklausti "rodos"?

—O tau tai jau ir gerai, kad ateinu. Ateinu, gerai ateinu. Bet kas, kad ateinu. Gal aš ateinu tik tyčia pažūrėti, ką tu sakysi. Gal man tavo roda visai nereikalinga, kas žino. O tu jau ir didžiuojiesi tuo. Negerai taip, vaike.

—Tebuna ir taip. Bet dėl ko, dėdė, turėjai "faitą" su savo vaiku, jei jau tamsta žinai ką darai?

—Buvo taip, Čali: Mano vaikas prisiskaitė bedieviškų gazetų ir sako: krikščionių demokratų blokas nutarė Vilnių atiduoti lenkams; mes negalim tyliėti. Mes esame padėję daug darbo ir daug aukavę Vilniaus išvadavimui, o dabai be niekur nieko jie atiduoda Vilnių Lenkams. Kas tai matė? Mes negalime tyliėti! Mes einame ir sukeliamė vainą; išvejame iš Kauno tuos valdininkus, kurie nori mūsų Vilnių visiškai pavesti Lenkams. Aš pradėjau jiems sakyti, kad tas, visiškai negalima, kad tai būtų tik be tvarkė, buntai sukelti Lietuvoje. Tai štai dėl ko mes turėjom faitus, Čali.

—Jei dėlto turėjote "faitus", tai, dėdė, pasakysiu teisybę, ką aš manau apie tamstą ir tamstos vašką.

—O ką gi tu manai, vaike?
 —Aš manau, kad jūs visi esate neišmintingi žmonės.

—Dėl ko gi?
 —Dėl to, kad jūs bereikalo turėjote tą "faitą". Tiesa, reikia žiūrėti, kad klerikalai visiškai nepavestų Vilniaus Lenkams, bet neko išsingtino nebutų galima padaryti su "buntais". Tą rodo galėtų suprasti tamstos vaikas.

—Ir aš taip manau, vaike, bet tai kaip mes galėsime išgelbėti Vilnių?

—Tai ir klausimas, dėdė. Aš senai sakiau, kad klerikalai nereikia rinkti į Lietuvos valdžią, nes jiems nerupi Lietuvos gerovė, bet jūs manęs neklausėte. Tamsta su savo vaiku balsavai už tą valdžią, dabar turi.

—Aš tą žinau, vaike. Bet ne tame kalba eina, kaiba eina, kaip dabar mum Vilnių išgelbėti. Tad aš ir noriu, kad tu pakytum man, kaip mes galėtumėm Vilnių išvaduoti? Taip gi aš norėčiau žinoti, ar krikščionys demokratai mano atiduoti Vilnių Lenkams, ar ne?

—Apie tai aš nieko daug negaliu dėdei pasakyti. Tamsta geriau pasiskaitytų "Sandarą" ir kitus pažangius laikraščius ir tada žinosi, ką klerikalai rengiasi su Vilniū padaryti ir tt.

—Kad taip, vaike, tai aš einu pas kleboną pažūrėti, ką jis pasakys. Sudiev, Čali.

—Viso labo, dėdė.

"Vilnies" šmeižikams.

"Vilnies" redakcijos narys, neseniai buvęs didžiausias bolsėvų šmeižikas, dabar gerinasi jiems ir užsimovęs Kipro Valonio vardo kaukę, nepamatuotai apšmeižė mane. Buvau pasiuntęs "Vilniai" šiuo reikalu pareiškimą, tačiau ji netalpo. Kreipiuosi prie "Sandaros", prašydamas suteikt man vietą apgynimui savo asmens nuo šmeižikų plunksnos banditų. Štai tas mano pareiškimas:

LAISKAS "VILNIES" REDAKCIJAI

Delei mano pasiūlymą iš "Laisvės"

Meldžiu man duoti vietos atsakymui į jūsų bendradarbio Kipro Valonio pastabas, tilpusias "Vilnies" num. 67 kas link mano pasiūlymą iš "Laisvės".

Tose pastabose neteisingai nupiešiama dalykų stovis ir kriminaliai apšmeižiama mane posakiais, buk aš esu davęs nuostolius "Laisvės" spaustuvei kaipo lainotaipestas. Pas mane yra paliudijimas nuo "Laisvės" bendrovės, su antspauda ir originaliais tos įstaigos viršininkų parašais, kur randasi sekanti žodžiai:

"...he has faithfully attended to his duties, proving himself to be industrious and thoroughly reliable. We shall at any time cheerfully respond to all applications we may have regarding his character and abilities and wish him every success."

Aišku, jeigu aš bučiau "Laisvei" davęs kokius nuostolius, tai tokio liudijimo jie būtų man nedavę. Taigi, Kipras Valonis be pamato nor'o mane išniekinti kaipo amatninką ir, suprantama, tuomi pakenkti man, kaipo technikos darbininkui, gauti darbą spaustuvėse kitur.

Neteisybė ir tame, kad aš buvau priežastim, dėl kurios "Laisvė" samdėsi kitą žmogų, nes aš, Valonio žodžiais, išduodavęs ant vikeišinų į kitus

miestus." Šiam dalykui prisieina duoti platesnis paaiškinimas.

Prie "Laisvės" pereitą pavašarį dirbo keturi lainotaipestai: Kuodis, Undžius, Baniulis ir aš. Tas ekstra žmogus buvo Baniulis, priimtas laikinai, bet priimtas ne man pasiūlymus kokiems vikeišinams, o tik dėlto, kad 1925 m. vasarą Bimba išsidangino ant vikeišinų neva kaipo delegatas į įvairias konvencijas, tad "Laisvės" redakcijai reikėjo darbininko. Tuo laiku tik aš ant vietos buvau tinkamas prie pirmo puslapiu, redakcijai, ir kaipo tokis, buvau paimtas redakcijon. Tada tai surasta Baniulis ir duota jam mano darbas, prie lainotaipesto. Reiškia, Bimba, o ne aš esu buvęs priežastim, dėl kurios laisviečiai samdėsi "kitą žmogų"

Bimbai sugrįžus nuo ilgu vakacijų, aš vėl nuejau prie lainotaipesto. Tuomet jau buvom 4 lainotaipestai, ir darbo mums užtektinai ne visuomet buvo. Šiuo tai laiku, savo šeimininko gyvenimo buvau priverstas apeleisti New Yorką ir vykti Chicago. Tas buvo šių metų pavasary. Pasakiau "Laisvės" menadžeriui Aleksui, kad važiuoju Chicago, o iš ten, tikiu, pavyks atsiųsti jum kitas lainotaipestas iš "Vilnies", kur aš pats tikėjau pasikeist darbu. "Vilnies" lainotaipestas J. Elmanas apsiėmė važiuoti prie "Laisvės". Deja, atėjo laikas nuo laisviečių, kad jie Elmano nenori.

Tuogi pačiu laiku nuo "Laisvės" staiga pasitraukė, "rezignavo" menadžeris Aleksis ir jo vietą užėmė lainotaipestas Undžius. Dabar tai jau reikėjo "Laisvei" vieno lainotaipesto, nes liko tik su dviem. Tačiau, tik dabar, kuomet Aleksis pasitraukė ir Undžius nuėjo nuo lainotaipesto, "Laisvei" prireikė trečio lainotaipesto, o ne tada, kada aš važiuoju Chicago. Nes visuomet pirmiau apsiėjo tik su trimis lainotaipestais ir dabar tik tiek turi.

Delej primetimo man, kam aš nuvykau Bostonan dirbti, tai manau, jog kiekvienas protaujantis žmogus sutiks, kad darbininkas dirba, kur darbą gauti. Tiesa, aš dabar dirbu "Sandaros" spaustuvej prie lainotaipesto ir galiu pasauliui pasakyti, kad darbo sąlygos prie "Sandaros" ir jos viršininkai yra nepalyginamai žmoniškesni, mandagesni ir geresni, negu buvo prie "Laisvės".

Dirbant man prie "Laisvės" ilgą laiką, apie 9 metus, aš patyriau, kad ten lengva duonele turi tik tokie Vidikai ir Bimbos. Aš gi tinginių ir išnaudojų nepakenčiu. Man Valonis primeta "šmeižimą". Čia nėra šmeižimas, bet karti teisybė. Prieš Vidikus ir Bimbos ne aš vienas maištą keltu, ir "Vilnis" tai atsakančiai pati žino. Su pagarba, R. Židžionas. Rugs. 2. 1925, So. Boston, Mass.

Bronis Kontrim

CONSTABLE, REAL ESTATE, ir Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas
 361 W. BROADWAY
 Tel. So. Boston 0605
 120 MARINE ROAD
 Tel. So. Boston 2483-W
 SO. BOSTON, MASS.

NAMŲ PENTINIMO

KONTRAKTORIAI.
 Baltiname lubas, popierauname, kelsomuojuame, dedame plaisterius ir dažome. Visą taisome, darbas gvarantuojamas ir nebrangus.
 A. SOBISCHEK ir A. V. J. ANDRIUSUNAS CO.
 134 9th Str., So. Boston, Mass.
 Tel. S. B. 2827 M.

Parsiduoda Bottling Shop

Mieste, turinčiame 115,000 gyventojų. Naujausias madgs tonikų išdirbimo šapa įrengta su visomis smulkmenomis. Prie to 4 trokai. Savininkas pasitraukia iš biznio. Parsiduoda pigiai. Rašykite Box 229, care of "SANDARA", 327 E St., So. Boston, Mass.

Naujoji Vietoj.

Geriausias So. Bostono Kostumeriškas KRIAUCIUS, Sandarietis, persikėlė į naują vietą. Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius, kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausias mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prasinam kaip vyrų, taip ir moterų. Musų antrašas tokis:
 A. SIMOKAITIS,
 344 Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviška Orchestra

Grajina visokius naujausius ir linksniausius lietuviškus ir amerikoniškus šokių. Rengdami kokią pasilinksminimo pramoją reikalaukite:
 ALPHONSE ZVINGILAS
 267 Broadway
 So. Boston, Mass.

Lietuvos Valstybė Reikalauja

100,000 Laikrodėlių.

\$5.00 UŽ KIEKVIENĄ LAIKRODUKĄ, KURIS JUMS BE VERTES.

Svarbos nedaro kaip jis nebut sugedęs, bile tik yra našinerija. Aš priimsiu kaipo vertę penkių dolerių perkant bile naują daiktą. Reikalavimą aplaikiu nuo komiteto mokyklos mokymui Lietuvos jaunuolių Technikos ir Me talo Išdirbystės. Bus studijuojamas kiekvienas laikrodžio ratelis kaip jis pradėtas ir kaip yra pabaigtas. Taigi nepamirškite, kad jūs kiekvienas jų turite net kelius, papieškok stalčiuje ir nešk pas auksorių

P. Valukonis

375 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
 P.S. Perkant mažiau kaip \$10. nebus primamas.

Visiškas Išpardavimas

Lai bus jums žinoma, kad šiuom tarpu jūs nerasite visame Bostone pigiau nusipirkti formičius ir kitus namų rakandus kaip, kad galite nusipirkti pas mane.

Viskas pigiau negu ištikrųjų man pačiam išuoja. Viskas turi būti parduota dabar. Priežastis aiški — aš išeinu iš biznio. Nuolatinis kėlimas rendos už krautuve, verčia eiti iš biznio. Patariu iš širdies pasinaudoti šia proga nusipirkti formičius pas mane.

AUCTION SALE BUS TUOJAUS.

Bus visoki dalykai parduoti ant akšino šioms dienoms: pėtnyčioj, spalio 2 d., sekantį pirmadieny, spalio 7 ir pėtnyčioj spalio 9 d. Tėmykite šitą skelbimą ir naudokitės mūsų barganu.

M. OLIM,

388 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.

PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ.

Suteikia geriausių paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.

OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:

820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.

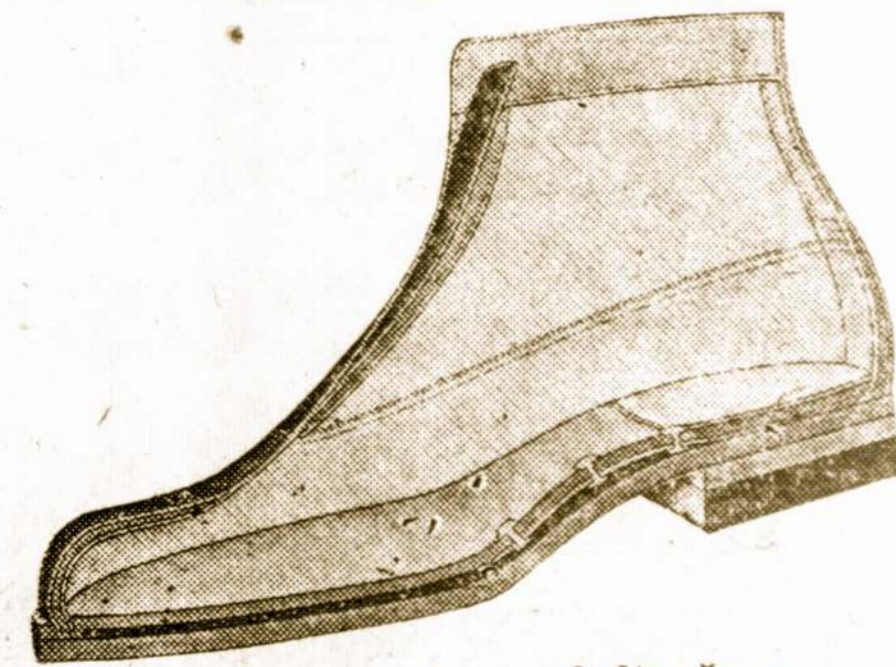
Įsigyk Gerus Čevėrykus Specialiai Lietuviams Padarytus

Šis pav. parodo čielą ir pusę čevėryko. Brown Vici (tamsiai rudi), Kaina tik \$6.75.

Reikalingi Agentai

Mums taipgi reikalingi agentai, kurie savo liuoslaikiu arba nuolatos pardavinėtų čevėrykus ir paimtų užsakymus lietuvių kolonijose.

Šis pav. parodo perskeltą čevėryką išilgai su Steel Shank (plienine atspara).

Su užsakymais kreipkitės tiesiai į mūsų išdirbystę.

Montello Shoe Co.,
 11 Burton St.,
 Montello, Mass.

KREIPDAMESI Į BULĖ ĮS-TAIGĄ, FIRMA AR ŠIAIP BIZNIERIŲ. PAZYMEKITE, JOG SUŽINOJOTE "SANDAROJE."

AŠTRUS PEILIUKAS

Kiekviename apskutime pas barberį reiškia vienas apskutimas, bet savo skustuvu galite kelis kartus skustis už tas pačias lėšas, jeigu vartosite

Valet Auto-Strop Razor

— Sharpens itself

Kaina nuo \$1 iki \$25

Parsiduoda Studija

Gera studija ir geroj vietoj, biznis išdirbtas per 25 metus, pardavimo priežastį sužinosit ant vietos, kreipkitės sužinosit arba asmeniškai pas:

V. N. Agt.,
 102 LIBERTY STR.,
 Ansonia, Conn.

Geriausios Siuvamos Mašinos.

Geriausios siuvamos mašinos SINGER SEWING MACHINE ant išmokestų \$3.00 į mėnesy. Taipgi mainau seną ir rokuoju už seną mašiną \$10.00. Gera proga visoms moterims turėti naują siuvamą mašiną.
 287 MAIN STREET,
 Ansonia, Conn.
 Tel. 89-4

MOTERŲ SKYRIUS

ŠIENAPIUTIS.

Vos saulė pirmuosius spindulius pabėrė Ant pievų gėlėtu ir žolės lanku. Šenpioviai pabudo ir tuoj prisikėlė Ir lankos skambėjo nuo jų dainų.

Prieš saulę tuoj dalgiai aštrus sužibėjo Ir pievos girdėjos jų vien skambės. Žolė nusigando, jos lapai drebejo, Bet to nebojo plieno dalgis.

O rasa pabirus saulės spinduliuos, Kaip tyčia gražiau ir mirgėjo. Bet dalgiui suužus krito pradalguose, Nes dalgis grožės visai nežiūrėjo.

Į pradalgus ilgus gulė žolė Ir pievos puikiosios gėlės. O dieną trūkino karšta saulė Ir vyto ir džiūno jos nabagėlės.

Žuvo nuo pievų visos grožybės, Jau šienu ten tik tekvepėjo. Žuvo nuo lankų apdaras puikybės Ir ryto rasa jau nebemirgėjo.

J. Narbutas.

MEILĖ YRA KVAILA.

Aną vakarą aš sėdėjau kine ir mačiau, kaip vienas vyras buvo begalo isimylėjęs į vieną merginą. Vėliau jam paveržė ją kitas, dėl kurio mergina daug nukentėjo ir po dviejų metų sugrįžo namo jau nebe ta. Jos veidas buvo nustojęs grožės ir gyvumo. Ji buvo labai pasenusi. Oh, ji buvo neparastai kitų nuvalkiota.

Bet kada ji sugrįžo tai tas pats vyras vėl laikė ją savo glėbyje ir rodo mylėjo ta pačia meile, kaip prieš dvejus metus.

Tai pasaka. Bet tokių atsitikimų mes rasime ir gyvenime. Rasime jų ir nemažai.

O kaip tai keista ir neprotinga. Pro šalį žiūrint, rodos tu negalėtum dovantoti jai už tavęs suvylimą, už paniekinimą, už tavo meilės sužeidimą; rodos negalėtum jai devanoti, kad ji būtų sugrįžusi ir su ta pačia grožė, gyvyumu ir nekaltybe. O ką jau bekalbėti apie tokį atsitikimą, kaip aukščiaus nupasakotas. Bet isimylėjęs žmogus neprotuoja, nemato, negirdi. Jis yra savos rūšies ligonis.

Vėjų Sesuo.

VARDAS.

Yra daug nesuprantamų dalykų. Jų tarpe ir žmogaus vardas. Kiek žmogus kovoja ir dirba už "gerą vardą".

Kai kurie rašytojai rašo, kad jų vardas pasilikęs žmonijos istorijoje. Kiti pašo. Dar kiti kita kà daro, kad tik pasilikytų jų vardas žmonijos istorijoje.

Bet kiek yra žmonių, kurie gyvena po tuo pačiu vardu. Prisimena man viena kina. Kru-tamuose paveikluose buvo rodoma, kai viena mergina isimylėjo į jureivį vardu "Smith". Vyras dingio iš jos žinios; ji laišku paieškojo jo vienar laive. Bet ant laivo buvo du šimtai suviršum "Smithų". Kas galėję žinoti, kurio Smitho ji ieško? Kada ir du incialai buvo paminti ir tai dar atsirado, rodosi, dvylika jureiviu po tais pačiais incialais ir pavardžia.

Tai ar yra sąmonė dirbti už "vardą"? Ir ar žmogus dirba už "vardą"? Ir ar vardas žmogaus gyvena, kada jis numirsta?

Aš rodos ką matau, ir vėl ne. O gal žmogaus dvasia kaip ta susijungus su jo vardu žmonėse pasilieka ir amžius gyvena?

Kas? Tolstojus, ar jo dvasia šiandien žmonėse gyvena? Ibsenas? Kudirka? Jų daug: daug Ibsenų, daug Kudirkų pasaulyje. Sakau, daug tokių vardais žmonių. Tad kas žmonėse gyvena, "vardas", ar dvasia, tu kurie sukūrė ką nors mūsų pasauliui?

Vėjų Sesuo.

MOTINŲ PENSIJOS MICHIGANE

50 nuošimtis daugiauj motinų Michigane gavo atlyginimus vakų užlaikymui 1925 metais, negu 1915 m. 1924 m. 1,853 našlės, apleistos, neištekėjusios ir kitos motinos gavo pakelbos del 5,383 vaikų. Iš viso joms buvo išmokėta \$1,741,656, tas yra, kiekvienam vaikui \$2.14 paskirta kas savaitę.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

Gerbiamoji "Sandaros" Redakcija: —

Atskirai rašyti iš Lietuvos visiems broliams amerikiečiams laiškus, su kuriais ten gyven-damas per devyniolikà metų draugavau, dirbau savo ir Tėvynės labui, būtų per daug didelės laiko eikvojimas. Todėl prašau gerbiamos "Sandaros" Redakcijos leisti ir man nors trumpai, viešai suteikti reikal-ingiausių jiems žinelių iš prigimto mūsų kampelio, kuriame išvydome pirmą kartą saulę ir išmokome rašto.

Budamas Mažeikių apskrity, Akmenės valsč., Pakempinių kaimė bėgyje dviejų mėnesių susipažinau su vietos gyventojais ir miesto vertėiviais. Nuo jų teko išgirsti visokių sakinių apie karą, ypač iš vokiečių okupacijos laikų. Vienok patsai Akmenės miestelis nuo karo nenukentėjo. Nukentėjo tik ukininkai, nes vokiečiai išplėšė daug iš jų turto ir sunkiausia gyvenimo našta slėgė gyventojus. Dideli ir skaudūs mušiai buvo ties Papilė, Ventos parkrantys. Alkiškuose yra kapiniai, kuriuose daug palaidota vokiečių karžygių. Kantrūs lietuviai pasiuiosavę nuo rusų-vokiečių jungo dabar patys ramiai tvarko savo šalį. Dabar jau turi prisiaugintų gyvulių ir pilnus arodus javų, nes derlius visur šiemet buvo geras.

Yra ir mažažemių. Bedarbių mažai. Švežekuriams ukinin-kams sunku pradėti gerai gyvent. Mažeikių apskrity prie miesto derėja mažà seno ukininko p. Dabrio ukį. Už trobėsius ir 8 hektarų žemės su gražiu ir vaisingiu sodu nori keturius tukstančius dolerių (\$4,000.00). Tai gabus žemaitis. Turi gerą tvarką namuose. Geriau gyvena net už kokį nususų dvarponį.

Puikiai čionai pavešėjęs, rugp. 7 d. parvažiavau į savo šalį, į Daržbalį, Kedainių apsk. Mat mano brolis Kostas yra pilnai pasiryžęs apsisvesti, tik su nekantrumu laukia manęs parvykstant. Ot maniau, šok-me, kad žemė drebtų. O dainuosime, kad visas sviętas gir-dėtų. Viskas prirengta, tik laukia svečių iš Amerikos. Parvykus džiaugsmas tėvams dvigubas. Vos tik spėjau apsisvei-kinti, su jais kalbėtis ir gerētis taja laime, kad esu tėvų pastogėje ir išgirdau mūsų ažuolų ošimą, kaip štai atėjo negeistina žinia, gi Šiaulių-Kedainių apskr. karo komendanto nutarimu iš liepos 14-tos, mano brolis Kostas ir kaimynas P. Zukauskas ištremiami iš savo gyvenamosios vietos visam karo laiko stoviai. Vestuvių reikalas sutrukdytas. Bet kada tasai karo stovis baigsis, tai bala ji žino ir kam tas stovis čionai dabar reikalingas, kad viskas ramu. Toliaus sužinojau, kad viršinėtinis asmenys yra Krakių valsčiaus Tarybos nariais. O mano brolis net Kedainių apskričio Tarybos narys. Budami Tarybų nariais nepučia į kleri-kalų birbynę. Prie to dar jie duoda klerikalams skaudų ir kaktà gumbà ir suka opozicijos ratà. Tai štai kur skaitomas jų jų prasižengimas.

"Socialdemokratas" numery 32-tame po antgalviu "Klerikalų Ziaurumai", straipsnyje rašo taip: "Klerikai nesiskaito su tuo, kad ištremdami žmogų — ji materialiai ir moraliai sužlugdo. Jie tas priemones ir naudoja, kad juo skaudesnį smugį sudavus savo politiniam priešininkui, nors tas darbas ir yra slykštaus smurto aktas". Miške pažįstamų medžių dar daug yra užsilikusių. Bet draugų, su kuriais sykiu augome ir vargome, tai visai mažai suradau. Pradėjęs asmeniškai kalbētis greičiau suprantu jų kalbos tonacijà, negu išvaizdà. Pasenę, prazilę, bet kulturoje mažai pakilę.

Nors čionai ir buvò vokiečių-rusų apsisaudymai, bet Pakarklių kaimas nuo karo ugnies nenukentėjo. Iki šiol stovi taip, kaip stovėjo dvidešimtis metų atgal. Šiaudiniai stogai, nežvyruota purvina ilga gatvė yra liudytoja kaimiečių apsnudimo. Veltui gavę iš kur kokį laikraštį ypač "Lietuvos Ukiniškà" labai myli skaityt. Bet neturtingi, suvargę žagrės, bro-

liai neturi nuliekamų litų užsiprenumeruot sau gerà laikraš-tį. Kitais metais pakarkliečiai skirstysis į kolonijas.

Prie progos noriu priminti ne vien gyvenantiems Amerikoje pakarkliečiams, bet ir kitiems geros valios Tėvynės sunams

neužmiršt prisijust saviškiems laikraščiu iš Amerikos. "Sandara" ir "Varpas" yra labai pa-gaidaujami visoje Lietuvoje.

A. Liutkus.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS... DEKSNIS OINTMENT CO. 518 MAIN ST. HARTFORD, CONN. U.S.A.

Pain-Expelleriu... F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka... D. CABITT. 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Dėkingos Motinos Liudymas... F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts., Brooklyn N. Y.

Neleiskite Pleiskanos Sugadinti Jusų Gražumą... Ruffles... F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

Lattanzio Studio... Pasidaryk gerà ir gražų paveikslà.

Bostono Kolonijos Lietuviams... LIC. MAS. CHIROPRACTOR BOSTON, MASS.

DAKTARAI Dr. J. C. Seymour LIETUVIS GYDYTOJAS

Dr. COHAN DENTISTAS

Lietuvis Optometristas... J. L. PASAKARNIS, O. D.

H.S. Stone O.D. Akijų Specialistas

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

NADAS RASTENIS ADVOKATAS. 700 West Lombard Street BALTIMORE, MD.

A. O. ŠALNA (SHALLNA) LIETUVIS ADVOKATAS.

Lietuvys Advokatas... Res. West Newton 2284

Bostono Kolonijos Lietuviams... NEDELIOUS: 10 v. ryte iki 2 v. vak.

Vietos žinios.

NEPAMIRSKITE MASINIO MITINGO.

Visi So. Bostono lietuviai bukite mlžiniškam masiniam mitingui, nedėlioį, Lietuvos svėtainėj. Kalbės BAGOCIUS, TULYS, IVAS, MICHELSONAS IR PAULAUSKAS.

Aštuonios vietos draugijos bei kuopos rengia mlžinišką masinį mitingą nedėlioį, rugsėjo 27 d., Lietuvos svėtainėje prie E ir Silver gatvių. Mitingas rengiamas, kad išnešti protesto rezoliuciją prieš klerikalų savalaimę Lietuvoj. Tai bus vienas iš didžiausių protesto mitingų. Visi vietos ir apielinkės lietuviai pasistengkit jame dalyvauti ir išgirsti daug svarbių dalykų.

Kalbės vietos žymiausiieji kalbėtojai: Adv. F. Bagocius, "Sandaros" Redaktorius A. A. Tuly, A. Ivas, "Keleivio" redaktorius Michelsonas ir K. J. Paulauskas. Bus žvingilo orkestra ir Gabijos vyrų choras. R-ai

KAS YRA J. BABRAVIČIUS?

Amerikos lietuviams J. Babravičius mažai žinomas. Teisybė, 1923 metais jis atsizymėjo koncertuodamas Chicagoe ir chicagiečiai labai buvo užinteresuoti Babravičium. Bet jis tuojaus išvažiavo Europon ir kitų kolonijų lietuviams jis taip kaip ir nežinomas. Jeigu kurie ką nors ir sužinojo, tai tik iš spaudos.

Bet štai ką rašo apie Babravičių Lietuvos laikraščiai:

"Šiomis dienomis grįžęs į tėvynę pagarsėjęs užsienioje tenoras J. Babravičius. Jis gimęs Vilkaviškio aps., Alvitos vals. Mokslą ėjęs Vilkavišky, 1908 m. jis persikėlė Kaunan, kur susipažinęs su lietuvių veikėjais tą pat vasarą padėjo Birštonuose surengti lietuvių vakarą koncertą. Čia p. J. Babravičius pirmą sykį viešai pasirodė, dainuodamas dalykus iš "Eug. Onieginio", "Halkos" ir kt. Nors gerb. dainininkas tada neturėjo dar jokios teorijos nei praktikos pasiruošime, tačiau jo pirmas debiutas išėjo toks nusisekęs, kad iškarto atkreipė dro Roko Šilupo ir k. dėmesį. Čia jau buvo nutarta p. Babravičiui pagelbėti išeiti konservatoriją ir d-ro R. Šliupo pastangomis po 3 dienų jaunas dainininkas jau važiavo Petrapiilį į savo svajonės žvaigždę — konservatoriją, kurią 1909 — 1914 m. baigęs tu pačių metų gegužės 1 d. įstojo į Maskvos D. Teatrą, kaip tenoras. Ten darbuojosi iki pat 1919 m. pirmuoju tenoru. Maskvoj J. Babravičius konkurentų neturėjo.

"Prispirtas Rusijos suirutės ir bads p. Babravičius per Kijevą ir Odesą, Sevastopolį iškeleliavo į Graikiją, kur visą mėnesį prasiirgęs, paskui Graikų konservatorijos direktoriaus tapo pakviestas koncertuoti, kur pataisė savo reikalą ir žymiai pagarsino savo ir Lietuvos vardą, dainuodamas įvairiuose koncertuose, net Karaliaus Aleksandro rumuose. Iš čia nuvyko Francuzijon ir taip pat koncertavo visuose didžiuosiuose miestuose ir sostinėse. Musų atstovo p. Naruševičiaus pakviestas nuvažiavo Londonan, kur buvo širdingai priimtas anglų šviesuomenės, kaip pažintas Rivieroj ir Paryžiui. Danuodamas Anglijos didžiuosiuose miestuose, diduomenės rumuose ir turtikų pas Anglijos hercoga Connaught (H. R. H. Duke of Connaught), p. Babravičius labai pagarsėjo Anglų spaudoj, kaip žymus "Lietuvos tenoras". P. Babravičius lankėsi ir lietuvių kolonijose, ypač škotijoj, ža-dindamas juose ilgėsi prie Nemuno krantų ir šesupės. Pats

išbuvęs apie 10 metų svetimuose kraštuose, išsiilgęs Tėvynės ir vainikuotas nevystančiais laurais dabar grįžo į Lietuvą ir žada padėti kurėjui K. Petrauskui pastatyti Lietuvos operą ir prideramas aukštybes."

Tiek šiuom tarpu mes Bostono lietuviai galim kalbėt apie dainininką J. Babravičių.

Spalių 4 d., 3:30 po pietų, Symphony Hall, jis pirmu kartu pasirodys Bostone ant scenos. Todel šiuomi užinteresuojame visus Mass. valstijos ir tolymųjų kolonijų lietuvius ir patariam atsilankyti į J. Babravičiaus koncertą ir patiems susipažinti su jo gabumais. Lithuanian American Chamber of Commerce of Massachusetts

PRIVATIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

Cambridge Sandariečiai turėjo privatišką išvažiavimą į Medway vieną farmą, praeita sekmadienį. Dalyvavo apie 40 žmonių ir turėjo labai gerų laikų. Tikiatas buvo \$2.50.

Report.

P—lė Kudirkaitė sugrįžo iš Scranto, Pa. ir vėl mokinasi Bostono universitete. Siemet ji gyvena su p-le Mare Šalniute, kurį ten pat mokinas.

Real Estate

V. P Yankus

SANDAROS REAL ESTATE VEDEJAS

KELETAS GERŲ PIRKIMŲ

City Point. 3 šeimynų 11 kambarių atskiras namas su dideliu yardu, piazais, gesais ir toilettais, randos į mėnesį gauna \$58.00. Prekė \$5,300, įnešt \$2,000.

Dorchester. 3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais, atdaras plumingas; šilumos, priešakinį ir užpakalį piazai, vieta del garadžių, prekė 12,500; įnešimas \$8,000.

Cambridge. 3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais, šilumos, elektros šviesa, priešakinį ir užpakalinį piazai, vieta del garadžių, prekė tik 12,000; įnešt \$2,000; randų \$129.00 į mėnes.

Jamaica Plain. 6 šeimynų namas po 5 kambarius su visais įtaisymais elektros šviesa, "steam" šiluma (prie pat Franklin Park) naujas namas, randų įeina \$288.00 į mėnesį, prekė \$27,500; įnešti \$6,000.

SANDARA REAL ESTATE

327 E Street South Boston, Mass. Tel. So. Boston 2408.

GERI PIRKINIAI.

Prie COLUMBIA ROAD puikus 3 šeimynų, 13 kambarių namas su maudynėmis, pečiais, šiluma ir tt. didelis daržas ir geriausia apylinkė; gali pirkti už \$10,000.

VELIAUSIOS MADOS — 4 šeimynų namas po 5 ir 7 kambarius, kuriame visi improvementai, 4 garo (steam) šildomi pečiai, elektras ir beveik pusė akro žemės augštos klešos apylinkėj; randų \$2400 į metus, prekė \$19,500, \$4000 įnešti ir lengvos išlygos.

LITHUANIAN AGENCY

361 W. Broadway, So. Boston, Mass.

112 — ŠIMTAS DVYLIKA — 112 naujų stubų po 5-6, 6 ir 7 kambarius ir Sun Parlors, su visais šios mados įtaisymais. Taipgi vieta ir garadžiui, puikioj ir parankioj vietoj Dorchesterj. Kaina tik \$12,500 už vieną ir įnešti \$3,000.

A. J. NAMAKSY,

395 Broadway, S. Boston, Mass. Tel. S. B. 2340.

Amerikos Lietuvių Vaizbos Bufo ŽINIOS

Bus Duodamos Visiems Dykai vieną savaitę prieš gerb. Bobravičiaus koncertą, tai yra tarpe Rugsėjo 7 d.— Spalio 4 d., visose lietuvių įstaigose bus dalinamas naujas leidinys dykai, su tikslu supažindinti lietuvius su busimu koncertu. Klauskite.

Auction Sale.

3 šeimynų 15 kambarių namas su visais naujos mados įtaisymais, parduosiu subatoj rugsėjo-september 26 d. 1925, kaip 4 val. po pietų po No. 3 Partridge Ave., Somerville, Mass. Karą reikia paimti nuo Sullivan Sq. Braodawy atveš iki Partridge Ave.

Platesnių žinių kreipkitės pas ROMAN J. VASIL, aukcionierių, 409 rBoadway, Room 3, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 0243.

Paieškau Pentorių.

Reikalingi du pentoriai išlaukiniui darbai tankiause. Butų pagedidaujama, kad turėtų kiek patyrimo prie pentinimo. Prašau atsišaukti ant sekančio antrašo. FRANK ZOKAS, 682 E. 8th St., So. Boston, Mass.

MAGIKAS JONAS ČEKANAŠIČIUS.

Salėje 6 ir 7 d. Lietuvos salėje, So. Postone laikys magijos vakarus. Tai bus iepaprastas dalykas, nes atsilankę pamatys tokių dalykų, kokių savo gyvenime nėra matę. Tėmykite vėlesnius skelbimus ir nepamirskite minėtų dienų.

Tel. So. Boston 3827 — J. BROADWAY CLEANSING & DYEING CO.

Augštos rūšies valymo, dajinimo ir siuvimo įstaiga. Darbas paimamas iš namų ir gražinamas į namus.

507 BROADWAY So. Boston, Mass.

Kitas štoras:

493 Broadway, So. Boston Tel. So. Boston 1831 —R.

DA VIENAS NAUJAS BIZNIERIUS.

Senas lietuvis biznieriūs CHAS URBONAS sugrįžo atgal į So. Bostoną ir atidarė didelę visokių DRABUŽIŲ KRAUTUVĘ po num. 661 Broadway. Užlaiko visokių vyrams, vaikams ir moterims drabužių, taipgi visokių audekų: vilnonių, drobinių ir šilkinų įvairiausių ribinių, lešų, siulų, leščių ir tt. Reiškia, Urbono krautuvėje galima gauti visko ko tik kam bus reikalinga. Dabar nereikės bėgioti pas svetimtaučius, nes viską galima gauti pas savo seną pažįstamą. Atminkit, kad krautuvė randasi netoli K Street.

CHAS URBONAS,

661 Broadway, So. Boston, Mass.

Juozo Babravičiaus KONCERTAS

Spalio-October 4 d., 3:30 po pietu SYMPHONY HALL

Kampas Massachusetts ir Huntington Avenue, Boston, Mass.

"Chicago Tribune" štai ką rašo:

"Joseph Bobrovitch returned to Orchestra Hall for another recital last night, and proved all over again not only that he is first class operatic material, but that he is quite as good a tenor as one is likely to find outside of opera and a good deal better than several who are in. As a matter of definition he belongs in a lyric persuasion, for further description it has quality and he is a sincere, honest singer who has respect for both pitch and emotional possibilities."

Chicagos "Daily News" rašo:

"A tenor voice of uncommon beauty, range and power, was heard for the second time this season last Friday evening, when Joseph Bobrovitch the Lithuanian opera singer, gave his second song recital in Orchestra Hall.

"He was heard in some Russian songs by various composers and again did his perfect musical style, his emotional appeal, his intense manner of interpretation, and his good stage deportment found a ready response with his audience."

"London Eve", Nov. 22, 1922:

"Have you heard the new Lithuanian singer whom the Duke of Connaught introduced to London before he left for Beaulieu? Juozas Bobrovitch-Babravičius is his name, with an accent on the "c" and other variations, but mercifully they call him Bobrovich over here. Sir George Arthur gave parties for him after the Duke left, and got the Hon. Mrs Henry Edwards to gather some knowledgeable people, including the greatest of the critics, to hear him. And oh, how beautifully he sang César Cui, Rachmaninoff, Gretchaninov, and Lithuanian folk songs."

Reikia pažymėti, kad tai pirmu kartu Bostono Istorijoje, kad Lietuvys Artistas atsistos ant tos pačios estrados ir parodys savo talentą, kur dalyvauja tik gabiausi Pasaulio Artistai, t. y. Bostono Symphonijos Svėtainėje.

Gal nepadarysiu klaidos pasakydamas: Garbė Lietuviams, kad ir mes susilaukėm savo viengencio, kuris labai plačiai pasižymėjo pasaulyje ir buvo pakviestas koncertuoti kaip žymus tenoras D. Maskvos Operoje, graikų karaliaus Aleksandro rumuose, Paryžiaus didžiausiose opereose, didžiausioj Londono Svėtainėj "Steinway Hall", aukštuose anglų diduomenės rumuose ir pas Anglijos hercoga Connaught (H. R. H. Duke of Coinaught).

Massachusetts Lietuviai senai atsizymėję pažinime dailės, todel nėra abejonės, kad suvažiuos iš visų apielinkių išgirsti Juozo Babrevičiaus žavėjančio balso, kuris taip plačiai paspėjo pasižymėti.

Lietuvos laikraščiai štai ką rašo apie Babravičių:

"Lietuvon pamažu suvažiuoja iš visų pasaulio kraštų musų meno dainos kurėjai, vyrai su garsiais vardais Europoje. Toks yra ir J. Babravičius.

"Tarp 1909 ir 1914 metų jis baigė Peterburgo Konservatoriją ir tu pat metų gegužės 1 d. įstojo į D. Maskvos Teatrą, kaip tenoras. Ten darbuos iki pat 1919 m. tenoru. Maskvoj J. Babravičius konkurentų neturėjo."

Tikietus patartina nusipirkt iš anksto šio laikraščio ofise arba Symphony Salėje.

Prašom pasirupint tikietus iš anksto todel, nes tikimės daugpublikos ir svetimtaučių, ir butų gaila, jei lietuviai patys negalėtų išgirsti savo talento.

TIKIETŲ KAINA NUO \$1.00 iki \$2.50

Koncerto surengime vadovauja

Lithuanian American Chamber of Commerce of Massachusetts

EIEAMI BROADWAY PAŽVELGKITE!

Paul's Clothing Shop

KURIAE RANDASI NAUJO SEZONO TAVORAS: KEPURĖS, SKRYBELES, KAKLARAIŠIAI, SVEDERIAI ir KITOKI VYRAM IR BERNIUKAM REIKALINGI DAIKTAI.

Povilas Likas, savininkas,

456 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.